

Amerika'da yaşayan ressam Serdar Arat'ın resimleri ay sonuna dek Atatürk Kültür Merkezi'nde Sanat, varoluşu anlama çabası

SRA ALIÇAVUŞOĞLU

“Varoluş, sürekli değişimdir ve sanat u değişmeyi anlama çabasıdır. Yaşamın kıp gidiciliği içinde, kendini kaybetmeme çabasıdır. Yaşanan ve yaşanmayanı hafızadan kaybetmeme çabasıdır. Bu nedenle, asıl önemli olan, sonuçta ortaya çıkan sanat ürünü değil, onun yaratılma, izlenme, değerlendirilme sürecidir. Yani, yaşamın kendisi gibi, sürekli bir değişme süreci; sanat, yaşamla arasındaki bu paralellik nedeniyle, olup bitenleri anlayabilmenin en sağlıklı yoludur.”

Galeri Nev, çalışmalarını New York'ta sürdüren Serdar Arat'ın resimlerini 28 Şubat tarihine dek Atatürk Kültür Merkezi'nde sergiliyor. Arat'ın 15 yıla yayılan tüm dönemlerine ait yapıtlarından seçmelerin izleyiciye sunulduğu sergide, ayrıca Galeride Nev tarafından yayımlanan, metni ABD'li eleştirmen Bill Arning'in yazdığı bir Serdar Arat kitabı da izleyicilere sunuluyor.

1977 yılında Boğaziçi Üniversitesi İdaresi Bilimler Fakültesi'nden mezun olan Serdar Arat'ın resimle ilgilenmeye başlamasının ilginç bir serüveni var. Resim eğitimi, 1984'te State University of New York at Albany'de lisansüstü olarak tamamlayan sanatçı, lisans eğitimini resim üzerine yapmak yerine Boğaziçi Üniversitesi'ni seçmesini şöyle açıklıyor: “Boğaziçi Üniversitesi'ni sadece okul olarak seçtim. Okulun kulüp faaliyetlerine verdiğim büyük önem vardı. Ayrıca olağanüstü bir özgürlük sağlıyordu. 4 yıl boyunca resim, tiyatro ve müzikle uğraştım. Bunun önce de resim vardı ama çok ciddi anlamda değildi. Amerika'ya gitmeden önce Ankara'da sergi açtım.”

1980 yılında Amerika'ya giden Arat, Türkiye'den ayrılmasını sert ve ani bir kopuş olarak niteliyor. “Amerika'ya gittiğimde ilk kez sanatta uğraşacağım demeyi baretini buldum. New York sanat ortamına girmek çok kolay değil. Amerika'ya gittikten bir yıl sonra lisansüstü master

(Fotoğraf: KADER TUĞLA)

“Sanat, yaşamın akıp gidiciliği içinde, kendini kaybetmeme çabasıdır. Yaşanan ve yaşanmayanı hafızadan kaybetmeme çabasıdır. Bu nedenle, asıl önemli olan, sonuçta ortaya çıkan sanat ürünü değil, onun yaratılma, izlenme, değerlendirilme sürecidir. Yani, yaşamın kendisi gibi, sürekli bir değişme sürecidir.”

programını tamamladım ve part time olarak ders vermeye başladım. Şimdi ise Concordia College'da sanat dalında öğretim üyeliği yapıyorum.”

1986'dan itibaren kişisel ve grup sergilerine katılmaya başlayan sanatçı, resimle

ciddi olarak ilgilenmeye başladıktan sonra iki yıl kendi resim dilini oluşturmaya çalışmış. Bu sürenin eğitim ve öğretimine denk geldiğini söyleyen Arat, “Ben bu işi neden yapıyorum diye kendime iki üç yıllık bir süre tanıdım” diyor. Bu dönem-

de soyuttan başlayarak ve herhangi bir düşünce geliştirmeden otomatik olarak şekiller yapan sanatçı, bu dönemin hem kendi resim anlayışını hem de çağdaş sanat ortamını yakından takip edebilme imkânı sağladığını belirtiyor.

Serdar Arat'ın sergisinde sergi mekânına çerçevesizden asılmış büyük boyutlu kâğıt işler de dikkat çekiyor. Sanatçı kâğıtları çerçevesizden, cam altına almadan duvara asabilmenin kendisini daha çok tatmin ettiğini, resimlerin cam altına girdiği zaman kâğıdın korunduğunu fakat anlam kaybettiğini söylüyor. Arat'ın resim serüveninin küçük çapta bir retrospektifi olan bu sergide mekânın büyüklüğü, geniş ebatlardaki yapıtlar için avanta oluşturmuş.

Sadece tuvalin içinde olup bitenlerin değil, tuvalin kendi biçimindeki değişimlerin ve oynamalarında çok önemli olduğuna inanan Arat, dikdörtgen ya da dil açılı tuvali hiç bir zaman temel veri olarak kabul edip kullanmadığını söylüyor. “Resmin dış çerçevesiyle oynadığımız zaman mimari bir durum da ortaya çıkıyor. Tuvali duvara yerleştirdiğiniz zaman, duvarın fiziksel mekânı da bir yerde kendisine katılıyor. Mekân görsel olarak harekete geçiriyor ve üç boyutluluğu sağlıyor. Buna karşın yapıtların üç boyutlu olmaya başladığı zamanlar, tekrar iki boyuta indirgemek istiyorum. Çünkü üç boyutta yapılabilecek çalışmalar iki boyutta da yapılabiliyor ve daha geniş imkan sağlıyor.”

Kendini hiç bir konuda sınırlamak istemediğini söyleyen Arat, geçmişte nasıl resim ve heykel arasındaki sınırlar çok yapay duruyorsa, şimdi aynı durumun resim, heykel ve enstalasyon arasında geliştiğini söylüyor. “Sınırlar kalktı artık. Türkiye'de yüzünü yurtdışına çevirmiş olan genç sanatçılar çok heyecan verici işler çıkartıyorlar ortaya. Gençlerin büyük ilgisi gösterdiği enstalasyon üç boyutlu olduğu için seyircinin de dikkatini çekiyor. Ayrıca diğer dallardan daha geniş özgürlük sağlıyor size. Yalnız o özgürlük ve heyecan süreci içinde işin derinliğini iyice tartmal gerekiyor. Eğlenceli bir enstalasyon her zaman için sanat gibi durabilir, göze çarpabilir ama işin kalıcılığı ve derinliği vardır. Bunları üzerinde iyice düşünerek gerçekleştirmek gerekiyor.”